Dinsdag 21 September 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4009

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 33
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

RAF landt op eiland Cos in Dodecanesen.

Badoglio roept op tot gewapend verzet tegen Duitsland.

Russen verbeteren eigen record: thans 1040 plaatsen veroverd.

Churchill spreekt voor Parlement bij terugkeer in Engeland.

SIR KINGSLEY WOOD. †

BADOGLIO DOET EEN OPROEP TOT VERZET TEGEN DE DUITSERS.

Maarschalk Pietro Badoglio zeide in een radiorede tot de Italianen, dat het hun „absolute plicht is te strijden aan de zijde der Britten en Noordamerikanen tegen de Duitsers en tegen de enkele dwaze Italianen — welke zulk een naam niet meer verdienen — die zich onder hun bevel stelden.

Badoglio hield zijn redevoering voor „Radio Italiana", de nieuwe officiële radio van de Italiaanse regering [waar deze zich bevindt werd niet gezegd — Red.]

Badoglio, die zijn regering vormde op 25 Juli ogenblikkelijk nadat Mussolini werd afgezet, zeide tot zijn volk: „Vergeet niet dat al het gepraat over de onvoorwaardelijke overgave verouderd is en niet meer van toepassing op de veranderde omstandigheden. Wij hebben ons beslist gekeerd tegen Duitsland na de vervaarnissen, die wij van de Duitsers ondervonden. Wij werken zij aan zij samen met de Engelsen en Noordamerikanen, die thans uw hulp aanvaarden in de taak om de Duitsers uit hun land te verdrijven."

Badoglio vervolgde: „Bovendien aarzelden de Britten en Noordamerikanen niet te verklaren, dat hun uiteindelijk doel is een krachtig en vereend Italië te herbouwen. En dat zij ons hun hulp niet zullen ontzeggen als de tijd komt om de verwoesting van de oorlog te herstellen en onze toekomst verder op te bouwen."

Badoglio gaf toe, dat bij het sluiten van de wapenstilstand „het in onze bedoeling lag de wapenen neer te leggen en ons geheel af te houden van vijandelijkheden tegen wie dan ook. Zelfs nadat de Duitsers ons aanvielen, wilden wij niet terugvechten en vochten wij niet terug in de hoop, dat deze aanvallen slechts afzonderlijke incidenten waren en niet het gevolg van een vooraf beraamd aanvalsplan tegen ons. Spoedig beseften wij echter, dat gehele Duitse divisies onze troepen in en buiten Italië aanvielen, met geweld onze steden, havens en vliegvelden bezetten, de voorraden en bezittingen onzer burgers stalen, terwijl de Duitse luchtmacht onze schepen bombardeerde."

Badoglio spoorde de Italianen, die numeriek in de minderheid zijn, aan om het „verschrikkelijk wapen van de guerrilla-krijg" te gebruiken. Hij gaf hen instructies om „naar het platteland te ontsnappen, de verbindingswegen door te snijden, de bruggen en opslagplaatsen op te blazen en geïsoleerde manschappen en materiaal aan te vallen. „En bovenal, geeft niet op, verliest de moed niet — houdt vol!"

Deze delen van zijn redevoering waren de eerste openbare verklaringen van enige zijde, welke te kennen gaven, dat de Italianen waarschijnlijk zullen worden beschouwd als bondgenoten van de Verenigde Landen in de onderneming om de Duitsers uit Italië te verdrijven (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 20.9).

DE VLUCHT VAN BADOGLIO UIT ROME.

Wes Gallagher seint uit het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika

Een Noordamerikaanse officier deelde mede dat Maarschalk Pietro Badoglio uit Rome ontsnapte enkele uren voordat de Duitsers de stad overnamen en naar Geallieerd gebied ging per automobiel en schip.

De Noordamerikaan, wiens naam thans niet genoemd kan worden, zeide, dat Badoglio het volgende verslag van zijn ontsnapping gaf:

Na op 8 September de voorwaarden van de wapenstilstand aan het Italiaanse volk te hebben bekendgemaakt, besefte Badoglio, dat de Duitse troepen rondom de hoofdstad voornemens waren haar over te nemen en zowel hem als Koning Vittorio Emanuele in verzekerde bewaring te stellen.

Badoglio en zijn militaire adviseurs namen een groot aantal regeringsauto's en vormden in de vroege morgen van 9 September een caravaan, welke Rome verliet en snelde naar een haven aan de Italiaanse kust. Daar ging het gehele gezelschap aan boord van een Italiaans schip en bij helder daglicht voeren men langs de Italiaanse kust naar gebied, dat door de Geallieerden bezet is.

De Duitsers bevonden zich blijkbaar op een enkel tijdstip dicht bij het gezelschap.

Het ware verhaal van de ontsnapping verschilt geheel van de versie, welke door de Duitsers werd gegeven. Zij waren blijkbaar van mening, dat Badoglio naar Florence vluchtte. De Duitse radio zeide, dat het gezelschap van Badoglio trok naar een stad op korte afstand van Florence en daar werd omsingeld door Duitse troepen, doch dat een kleine groep erin slaagde te ontsnappen (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord Afrika, (AP) 20.9.).

MUSSOLINI OVER ZIJN LAATSTE GESPREK MET DEN KONING.

In een vraaggesprek, dat door de fascistische radio werd verslagen, zou Mussolini hebben gezegd, dat Vittorio Emanuele III bij zijn laatste onderhoud met hem „ontroerd en uiterst zenuwachtig was en niet in staat een seconde stil te staan." „Vittorio Emanuele liep aanhoudend het vertrek op en neer", aldus zou Mussolini gezegd hebben in het vraaggesprek.

„De oorlog is verloren; alles is afgelopen", zeide de Koning en Hij bleef deze zin herhalen. Zijn lippen trilden en zijn lijf schudde stuipachtig. Zijn gezicht was doodsbleek en Hij bleef herhalen „De oorlog is verloren; alles is afgelopen."

„Het was onmogelijk om te praten of te redeneren met iemand in zulk een staat", aldus zou Mussolini gezegd hebben. (Londen, (AP) 20.9).

CHURCHILL IN ENGELAND AANGEKOMEN.

De Engelse Persvereniging deelde mede, dat Churchill van de conferenties te Washington en Québec terugkeerde aan boord van het beroemde slagschip „Renown" en in een Noordwestelijke Engelse haven aan land kwam (Londen, (AP) 20.9).

VOOR EEN TWEEDE FRONT.

De Politie werd geroepen om een menigte van ongeveer 500 mensen uiteen te drijven op de hoek van de Downingstreet en bij het Whitehall, teneinde Churchill een deputatie voor te stellen met de eis om een tweede front te openen (Londen, (AP) 20.9).

JOEGOSLAVISCHE REGERING NAAR CAIRO.

Koning Petar II van Joegoslavië, wiens regering naar Cairo wordt overgeplaatst, vertrok uit Londen naar een onbekende bestemming in het Middellandse Zeegebied. De datum van zijn vertrek en de aard van zijn reis worden voorlopig geheim gehouden om veiligheidsredenen (Londen, (AP) 20.9).

EEN WAARSCHUWING VAN GENERAAL MARSHALL.

Generaal George Marshall waarschuwde het Congres niet de kracht van de grote Geallieerde aanval te doen verflauwen door het in dienst roepen van vaders te verbieden. „Wij zijn thans in de aanval", zo zeide het Noordamerikaanse Stafhoofd. „Het zou beslist verkeerd zijn de kracht van die aanval te doen verflauwen. Wij hebben ongetwijfeld zeer hevige gevechten voor de boeg" (Washington, (AP) 20.9).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Op 20 September zetten onze troepen in de richtingen van Zaporozhe en Melitopol hun succesrijk offensief voort. Hierbij vorderde men van 10 tot 25 kilometer en werden meer dan 70 dorpen veroverd, waarbij de steden Bolsjaya Tokmak, Novo Vassilevka en Ryazovskoye, districtscentrum van het Zaporozhe-gebied en 9 grote dorpen, waarvan een op 13 kilometer ten Zuid-Oosten van Melitopol ligt.

In de richting van Dnjepropetrovsk zetten onze troepen de aanval voort en kwamen zij in sommige sectoren van 6 tot 18 kilometer vooruit. Hierbij werden meer dan 60 plaatsen veroverd, waaronder Zatsipilovka, districtscentrum van het Charkov-gebied, en 10 grote dorpen.

In de richting van Poltava zetten onze troepen hun aanval voort en veroverden zij meer dan 60 plaatsen, waaronder Sjutova en Tarlovka, districtscentrum van het Poltava-gebied, alsook de spoorwegstations Skorokhodova en Katsjaveyevka. In de richting van Kiev zeten onze troepen hun aanval voort en maakten zij van 15 tot 25 kilometer voortgang. De stad en het grote spoorwegknooppunt Grebenka werd veroverd, een districtscentrum van het Tsjernigov-gebied en ook meer dan 200 andere plaatsen, waaronder 14 grote dorpen en 3 spoorwegstations.

Ten Noord-Westen van Smolensk braken onze troepen de vijandelijke weerstand en veroverden zij de stad Velisj en meer dan 50 andere plaatsen.

Op 20 September ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 38 Duitse tanks. 47 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald in luchtgevechten en door het afweervuur" (Moskou, (AP) 20.9).

NIEUWS VAN OVERAL.

— **Generaal MacArthurs Hoofdkwartier** heeft grote hulde gebracht aan de Noordamerikaanse genietroepen, die — vooral bij de landingen van Zee uit — een belangrijke rol gespeeld hebben in de verovering van Salamaua en Lae.

— **De bombardementen** op de Japanse vlieginstallaties op het eiland Bougainville in de Salomons Archipel wordt voortgezet. Mitchell bommenwerpers bestookten de vliegvelden van Kahili en Ballale aan het Zuidelijk einde van het eiland in drie nachtelijke verrassingsaanvallen. Een grote strijdmacht van duikbommenwerpers en torpedobommenwerpers keerde bij dag terug in voortzetting van de pogingen om de Japanse defensies op het eiland buiten gebruik te stellen.

— **Het communistische** partij-orgaan „Pravda" wijdde een volle bladzijde aan de „Unie van Duitse officieren", welke op 12 September gevormd is door meer dan 1000 generaals en andere officieren van vijf Russische gevangenenkampen. Deze Unie heeft tot doel de val van het Hitler-regime te bewerkstelligen en de „vestiging van een vrij, vreedzaam, onafhankelijk Duitsland". Het grootste deel van de officieren behoort tot het 6e leger, dat bij Stalingrad verslagen werd. Generaal Walter von Seidlitz is Voorzitter van de Unie.

— **In Buenos Aires** verwacht men een spoedige ommekeer in de Argentijnse politiek. Mogelijk, nu Italië zich heeft overgegeven aan de Geallieerden en in feite tegen Duitsland strijdt, zal men de betrekkingen met de as verbreken. Generaal Arturo Rawson, die Ambassadeur in Rio de Janeiro was, is in Buenos Aires teruggekeerd.

— **De Italiaanse duikboot** „Ammiraglio Cagni" hees de vlag van overgave voor de Zuidafrikaanse kust en liep de haven van Durban binnen.

— **De Zweedse bladen** melden, dat de Duitse nieuwsbladen een nieuwe campagne begonnen zijn om „de Duitsers te doen begrijpen, dat het afstaan van Russisch grondgebied door het nazie-leger slechts het resultaat is van grote strategische plannen". De Duitse bevolking zou namelijk ernstig verontrust zijn door de opmars van het Rode leger.

— **Radio-Tokio** maakte bekend, dat de Japanse troepen een „strategische terugtrekking" hebben uitgevoerd van Lae en Salamaua op 14 en 15 September. De troepen zouden „nieuwe stellingen" hebben ingenomen.

HET ONDERWIJS-PLAN IN ENGELAND.

De katholieken in Engeland hebben grote oppositie getoond tegen de hervormingen, die de Engelse regering zich voorstelt in het onderwijs in te voeren na de oorlog. Sedert 1918 hebben katholieken ongeveer 25.000.000 gulden aan scholenbouw uitgegeven en dit werd door hen betaald boven de belastingen waaruit al het andere onderwijs betaald wordt en waarin zij ook moesten mededelen.

Het nieuws van vandaag.

De Russen hebben hun eigen record verbeterd. Zondag bedroeg het aantal plaatsen, dat door hen veroverd werd, ongeveer 1000. Het totaal van gisteren was ruim 1040. De strijd breidt zich dan ook steeds meer uit langs het Russische front. Ten Noorden van Smolensk brak het Rode leger door en veroverde Velisj, op enkele kilometers van de grens van Wit Rusland.

Aan de spoorlijn van Poltava naar Kiev werd Grebenka genomen, op 72 kilometer ten Zuid-Oosten van Ruslands grootste stad op twee na. Meer naar het Zuiden nog bevonden de Russen zich gisteren op 13 kilometer van Melitopol, aan de spoorlijn, welke naar de Krim leidt. Het afsnijden van deze aanvoerlijn scheen nog slechts een quaestie van enkele uren. Het bereiken van de Dnjepr zal ook spoedig geschieden indien de opmars met even grote snelheid voortgang vindt. Zo gaat de strijd in Rusland, terwijl de Duitse propaganda het volk tracht wijs te maken, dat de Duitse terugtrekking het resultaat is van „grote strategische plannen".

Overal trekt de as trouwens „strategisch terug". De Japs op Nieuw Guinea deden ook mee bij Salamaua en Lae.

In Italië trekken de nazies ook terug en worden zij uit de lucht danig bestookt door de Geallieerde vliegtuigen. Talrijke voertuigen zijn vernield of beschadigd. Het eerstvolgende doel der Geallieerde 5e en 8e legers is Napels. Deze belangrijke Italiaanse havenstad staat reeds onder het vuur van de Geallieerde artillerie.

Maarschalk Pietro Badoglio heeft zich in een radiorede tot het Italiaanse volk gericht om tot gewapend verzet tegen de Duitsers aan te sporen. In feite is Italië dus in oorlog met Duitsland, hoewel een officiële oorlogsverklaring ontbreekt. De Italianen bieden ook volgaarne steun aan de Geallieerden.

Op het eiland Cos in de Dodenanesen is de Royal Airforce geland met behulp van de Italiaanse troepen. Biezonderheden van de strijd in dit gebied zijn nog niet bekend.

Premier Winston Churchill keerde Zondag in Engeland terug uit Amerika en hield hedenmorgen een redevoering voor het Britse Parlement. De Premier gaf een overzicht van de strijd en wijdde tevens enkele woorden aan Sir Kingsley Wood, Kanselier Geheimzegelbewaarder, die overleden is. De verkorte inhoud van Churchills rede is op blz. 1.

Noordamerikanen landen op Sardinië.

Fransen vallen Corsica aan.

Eboli door 5e leger veroverd.

ROKOSSOVSKY OP 40 KILOMETER VAN KIEV.

Het Britse Parlement kwam heden bijeen na het zomer-reces om een uitvoerige regeringsverklaring aan te horen.

Sir Anthony Eden antwoordde op vragen van de leden toen Churchill het Lagerhuis binnentrad om een overzicht te geven van de loop des oorlogs, welke thans zo gunstig is voor de Verenigde Landen.

Het Huis begroette de stoere ronde figuur van den glimlachenden Premier met luide hoera's. De tribune was vol hoogwaardigheidsbekleders der Verenigde Landen om Churchills verslag over de oorlogvoering en de langdurige conferentie te Québec en Washington te aanhoren.

Na hulde te hebben gebracht aan Sir Kingsley Wood, Lord Geheimzegelbewaarder, die juist is overleden begon Churchill zijn redevoering met te zeggen:

„**Nooit heb ik de Afrikaanse onderneming beschouwd als vervanging voor een rechtstreekse aanval over het Kanaal op de Duitsers in Frankrijk en de Nederlanden.** Integendeel, werd de opening van dit nieuwe front in de Middellandse Zee altijd bedoeld als een noodzakelijk voorspel van de hoofdaanval op Duitsland en zijn ring van onderworpen en satellieten landen."

Zeggende dat hij tevoren kennis droeg van de Russische tegenaanval, verklaarde Churchill, dat Stalin „in Moskou met vertrouwen tot mij sprak over zijn vermogen om de Duitse aanval te weerstaan."

„Een jaar lang hebben wij en onze grote bondgenoten bijna ononderbroken successen gehad op zee en in de lucht", aldus Churchill. Hij zeide, dat bij de conferentie te Washington in Mei jongstleden hij en Roosevelt voorlopig als voornaamste doel de volledige verwijdering van Italië uit de oorlog stelden. Hieraan voegde hij toe, dat niemand kon verwachten, dat dit doel zo spoedig bereikt zou worden.

Sprekende over de bijdrage, welke de „steeds toenemende overheersing in de lucht" heeft geboden aan de Geallieerde overwinningen op de grond, zeide Churchill: „Het gewicht aan bommen, dat door de Raf op Duitsland geworpen is gedurende de laatste 12 maanden is driemaal zoveel als dat van de 12 voorgaande maanden. Het gewicht, dat in de laatste drie maanden geworpen werd, is weer anderhalf maal zo groot als in de voorgaande drie maanden.

Er is ook verbetering gekomen in de nauwkeurigheid bij het bombarderen door technische instrumenten. De verwoesting welke is aangericht is onbeschrijfelijk".

Churchill onthulde, dat de „Raf op het ogenblik bijna 50% meer vliegtuigen in actie houdt dan Duitsland" en dat bovendien nog het toenemende gewicht van de Noordamerikaanse luchtmacht daarbij gevoegd kan worden. „Het feit, dat Groot Britannië's voorraad van vliegtuigen thans meer dan viermaal zo groot is als van Duitsland „opent de mogelijkheid om de Duitse defensies op de grond en in de lucht te overstelpen".

Indien de groei van de Raf voortduurt „moet met geringe verliezen voor ons zelf de methodische vernieling van elk gebouw van den vijand mogelijk worden. De volledige overheersing van de lucht boven Duitsland door de Engelse en Noordamerikaanse luchtmachten zal niet noodzakelijkerwijs buiten ons bereik zijn in 1944 met de gevolgen van dien, die niet geschat kunnen worden doch zeker gedducht zullen zijn".

Churchill maakte bekend, **dat in de vier maanden eindigende 18 September geen enkel koopvaardijschip in het Noordelijk deel van de Atlantische Oceaan door vijandelijke actie tot zinken werd gebracht. Gedurende de eerste helft van September werd geen enkel Geallieerd schip tot zinken gebracht door vijandelijke duikboten in enig deel van de wereld. Dit — aldus Churchill — vindt geen vergelijking in de gehele geschiedenis van de duikbotenoorlog, hetzij in deze of de vorige oorlog.**

De Premier deelde mede, dat de duikboten [illegible] zijn en dat op dit ogenblik tien cenvooi wordt aangevallen. „Wij moeten niet denken, door de successen in de lucht en op zee, dat de oorlog ten einde komt. Integendeel moeten wij wanhopige pogingen van den vijand verwachten om weerwraak te nemen".

Churchill onthulde hierbij, dat de Duitsers een nieuw soort bom gebruiken tegen de scheepvaart. Het is een raket, bijgestaan door een glijder, welke van belangrijke hoogte losgemaakt wordt en blijkbaar naar het doel geleid wordt door het moedervliegtuig. „Het zou kunnen zijn", zo voegde Churchill eraan toe, „dat de Duitsers hun wapenen volgens nieuwe lijnen ontwikkelden".

Churchill meldde, dat de Duitse duikboten de laatste week of zo weer op de Atlantische Oceaan komen. „Ongetwijfeld zijn zij uitgerust met de beste en laatste apparaten. Doch wij van onze kant zijn niet werkloos geweest en wachten op de hernieuwing van het conflict met een nuchter vertrouwen."

De nieuwe bouw van schepen sedert het begin van de oorlog bedraagt 6 millioen ton meer dan de verliezen van allerlei soort en indien de huidige gunstige omstandigheden bestendigd blijven, zullen wij spoedig alle verliezen vervangen hebben, die door de Verenigde Landen geleden werden sedert het begin van de oorlog.

De Verenigde Landen kunnen thans slechts door de duikboten worden verslagen, indien er grote fouten worden gemaakt in de scheepswerven en op zee en ingeval de technische bekwaamheid aan beide zijden van de Atlantische Oceaan enorm zou afnemen."

Churchill zeide, dat het hoge percentage van de duikbootverliezen invloed heeft op het moreel der duikbootbemanningen „en vele der meest ervaren duikbootkapiteins zijn verdronken of thans gevangen."

„De gunstige scheepsvaartpositie staat toe, dat een groot aantal snellere schepen wordt gebouwd en volledig voordeel wordt getrokken uit het wegblijven van de duikboten om de grootst mogelijke convooien te voeren naar de Britse eilanden om er de voorraden aan te vullen.

De olie staat thans bijna op het hoogste peil sedert het begin van de oorlog. Wij hebben thans een behoorlijke marge tussen ons en wat genoemd wordt het „gevaarlijke peil" (van voorraden), waartoe wij nooit gedaald zijn zelfs in de meest critieke tijden".

Met betrekking tot de oorlog in de Stille Oceaan, waaraan de conferentie van Québec voornamelijk gewijd was, noemde Churchill het „nieuwe ver-

Wordt vervolgd op pagina 3.

„Mexico is het land van belofte", verklaart Statenlid Martijn.

„Mijn zenuwen beginnen hier terstond weer te spannen als gevolg van die verduistering", aldus Statenlid Ernesto Cecilio Martijn, die Zaterdag na een verblijf van vijf maanden in de Verenigde Staten, Mexico en Haïti, naar zijn geboorteland terugkeerde. „Wat is toch het nut van deze misère, nergens heb ik verduistering meegemaakt, hoewel alle landen die ik bezocht heb metterdaad oorlogvoerend zijn. Alleen in New York heeft men een gedeeltelijke verduistering"

De Heer Martijn zeide bij ons binnenkomen in zijn als immer weer gastvrije woning, wat heel Curaçao al sedert lang denkt.

Maar eenmaal binnen in de zitkamer van de Familie Martijn ging het alras over appetijtelijker onderwerpen. De Heer en Mevrouw Martijn zijn dan met zoon Frank naar het buitenland geweest, mede om genezing te zoeken voor hun jongen. Gelukkig met volledig succes. Mevrouw Martijn heeft al deze tijd in New York gewoond, waar van tijd tot tijd de Heer Martijn zich bij haar voegde. In het Park Centrai Hotel had de Familie Martijn een apartement, met uitzicht op de Hudson en de „Normandie", die zij langzamerhand weer overeind hebben zien komen.

ERNESTO C. MARTIJN.

De Heer Martijn reisde inmiddels in de Verenigde Staten en Mexico in verband met nieuwe projecten van de vooruitstrevende Curaçaose firma van dewelke hij Directeur is. Evenals de Heer Martijn verleden jaar handelsrelaties heeft aangeknoopt met Cuba, is het de bedoeling dit thans met Mexico te doen.

„Mexico is een ideaal land. Het heeft alles: ijzer, koper, petroleum, mica, zilver, sisal en wat wilt u nog meer? Het is het land van belofte. Ik voorzie enorme mogelijkheden voor export uit Mexico naar ons staatsdeel, vooral na de oorlog wanneer de industrieën in de Verenigde Staten immers vooral zullen moeten werken voor de wederopbouw van Europa."

Zoals bekend heeft de Firma E. & G. Martijn een eigen schoenerdienst tussen Cuba en Curaçao en de Heer Martijn heeft thans de grondslagen gelegd om eerlang deze dienst uit te breiden tot Mexico. Lange tijd heeft Directeur Martijn daartoe in Mexico-Stad gelogeerd waar hij besprekingen voerde met onzen Zaakgelastigde Snouck Hurgronje en Consul Kram. De Heer Martijn was over hun hulp zeer tevreden.

Over het algemeen praat men in Mexico, dat immers officieel in oorlog is en een van de Verenigde Volken, zeer veel over de oorlog. Dit doet men trouwens ook in de Verenigde Staten.

— Hebt u daar nog iets van de oorlogsinspanning gezien?

„Natuurlijk. Men moet die wel zien. Overal ziet men die. Zij is in een woord kolossaal. Maar hoeveel mannen er wel in de oorlog zijn, blijkt uit het feit, dat de mannen die men op straat ziet, allen in uniform zijn en dat vrouwen-in-uniform het werk doen.

Mevrouw Martijn vertelt van haar vliegtuigreis, waar meisjes met de koffers sjouwden en alle zaken behandelden. Vooral op alledaags terrein weet Mevrouw Martijn vele interessante dingen te vertellen:

„Het leven in de Verenigde Staten is erg duur („schrikbarend duur", onderbreekt de Heer Martijn), daar hebt u geen voorstelling van. Ondergoed is zeer schaars. Pyama's hebben geen kragen meer. Schoenen kan men maar eenmaal in de drie maanden kopen. Suiker, kaas, boter en blikwaren zijn practisch niet te krijgen. Het vlees is zeer gerantsoeneerd en bovendien heeft men twee vleesloze dagen. Natuurlijk verschillen de regelingen hieromtrent wel eens in de onderscheidene staten. Tandartsen, dokters e.d. zijn schier onbetaalbaar, maar wat ze doen is prima. Curaçao is een hemel vergeleken bij de prijzen, die in de Verenigde Staten gevraagd worden."

Mexico is ook duur, maar lang niet zo duur als de Verenigde Staten.

De Heer Martijn heeft natuurlijk ook regelmatig contact gehad met de Nederlandse instanties en personen in de Verenigde Staten. Pater van der Veldt O.F.M., Rector Mommersteeg en Aalmoezenier Geldens heeft het Statenlid enkele malen ontmoet en de Heer Martijn was vol lof over hetgeen zij doen voor de nationale en de katholieke zaak in de Verenigde Staten. Op het Inlichtingenkantoor ontmoette de Heer Martijn Dr. Slotemaker de Bruïne. De Nederlandse Inkoop Commissie en de Scheepvaartmissie werkten volgens het Statenlid veel beter dan bij een vorig bezoek verleden jaar October. De sfeer is er beter en prettiger geworden.

Gedurende zijn verblijf in Haïti (van welke met ons Koninkrijk geallieerde republiek de Heer Martijn hier ter stede Consul-Generaal is) heeft de Heer Martijn voorzieningen getroffen om het te Port-au-Prince bestaande filiaal van de Firma E. & G. Martijn tot een eigen Naamloze Vennootschap te verheffen. Met ingang van 1 October aanstaande zal dit een feit worden en wordt het filiaal de „E. & G. Martijn Import and Export Company Ltd." onder leiding van den Heer Burgers als directeur. De Heer Burgers, die enige maanden geleden een bezoek bracht aan Curaçao, is zoals de naam reeds doet zien, Nederlander. De verhouding wordt zodanig, dat de Martijns de enige aandeelhouders in de nieuwe naamloze vennootschap worden.

— Hebt u Teun Don nog gezien?

„Ja zeker. Helaas maar enkele ogenblikken. Maar wij hebben toch nog even gezellig kunnen praten. Hij vroeg mij aan al zijn bekenden zijn hartelijke groeten te willen doen. Zet u het dus maar in de krant, dan lezen al zijn vrienden het terstond. Later heb ik Teun Don nog een keer voorbij zien komen, doch helaas ben ik te druk geweest om later nog eens een langere tijd met hem samen te zijn. Maar hij schijnt het best te maken in Haïti."

Wie op de hoogte w'l wezen, moet d'Amigoe lezen.

Nederland.

AMBON GEBOMBARDEERD.

Vannacht hebben Geallieerde vliegers hevige aanvallen gedaan op vijandelijke stellingen op de eilanden Ambon, Boeroe, Tanimbar. Op de stad Ambon werden 26 ton bommen geworpen, zodat grote branden uitbraken.

TE LONDEN TERUGGEKEERD.

Minister Joop van den Broek en Mr. D. Crena de Jongh zijn uit Noord-Amerika te Londen teruggekeerd.

NIEUW MAANDBLAD IN SURINAME.

Op 28 Augustus jl. verscheen te Paramaribo, Suriname, het eerste nummer van het nieuwe maandblad „Vertrouwen" („Faith"). Dit blad wordt speciaal door de Gouvernementspersdienst van Suriname uitgegeven ten behoeve van de ingezetenen van Hindoestaanse afkomst.

G.P.D.-TAAL.

Wij lezen in „De West":

De **Persdienst** meldt:

De plaatselijke **gouverneurs** van twee Nederlandse gebieden in de Caraïbische Zee wisselen hun plaats. Het zijn **Luitenant Gouverneur** J. D. Meiners van de Bovenwindse eilanden, die nu benoemd is tot **Luitenant Gouverneur** van Bonaire, en de **Luitenant Gouverneur** Pieter van Leeuwen, die van Bonaire naar de Bovenwindse eilanden gaat.

[Die Persdienst — welke feitelijk? — kent de termen goed. — Red. Amigoe]

OUDERS STRAFBAAR VOOR DADEN DER KINDEREN.

In Nederland is een decreet uitgevaardigd, waarbij ouders, die niet voldoende toezicht over minderjarige onder de 18 jaar of deze verooorloven strafbare daden te verrichten, zelven strafbaar zijn met een gevangenisstraf van ten hoogste vijf jaar of een geldboete, afhankelijk van de aard van de daad. Deze verordening is ontstaan uit de toeneming van het aantal anti-nazie daden door minderjarigen gepleegd.

BRAND TE BATAVIA.

Radio-Tokio deelde mede, dat jl. Donderdag een zware brand heeft gewoed te Batavia. Verdere bizonderheden werden niet medegedeeld.

CH. G. LIYTERELST †.

Te Jackson is Tweede Luitenant Ch. G. Liyterelst door het neerstorten van zijn vliegtuig gedood. Ongeveer tezelfdertijd is Tweede Luitenant Broekhuyzen door een parachutesprong de dood ontsnapt.

EEN LANGE LIJST.

Er is in Nederland een speciaal bijvoegsel van het politieblad verschenen, tr dikte van een behoorlijk grote stads telefoonboek, bevattende de namen van hen die wegens „onderduiken" of andere anti-nazie daden door de politie worden gezocht.

ZIJ KRIJGEN HET WARM.

Mussert heeft een „oproep tot de bevolking" gericht om mede te werken in de strijd tegen „politieke misdadigers". Deze oproep geschiedt naar aanleiding van het steeds groter wordende aantal brandstichtingen en aanslagen op N.S.B.'ers. Mussert zegt in deze oproep „in de grootheid zijns gemoeds, dat hij Seyss Inquart heeft gezegd dat arrestatie dezer elementen onvermijdelijk is, maar dat hij hem heeft aangeraden geen represailles te nemen.

NEDERLAND 1943.

De Duitsers hebben nu weer iets nieuws bedacht om tegen te gaan, dat Nederlanders zich in groten getale — volgens de Duitsers: in ontstellend groten getale — aan de arbeid in Duitsland onttrekken. Zij houden nu op onverwachte ogenblikken en plaatsen gehele treinen aan en gaan de reizigers op nauwkeurige en langdurige wijze onderzoeken en ondervragen. Een pas in Londen aangekomen Engelandvaarder zeide: „Er is vrijwel geen enkele Nederlander, die zich niet op de een of andere wijze „schuldig" gevoelt aan een of andere anti-Duitse daad; en daarom voelt niemand zich bij dit toezicht op zijn gemak."

Dezelfde Engelandvaarder vertelde, dat hij zelf in het treintje van Gouda naar Utrecht zat, toen ergens onderweg de zaak werd aangehouden en onderzocht, midden tussen twee stations in. De passagiers moesten buiten, naast spoorlijnen in een lange rij gaan staan en hun zakken ledigen op een grote tafel, terwijl Duitse groene politiemannen hen van het hoofd tot de voeten aan den lijve onderzochten. Wie verdacht werden, werden in een autobus geladen en weggereden.

„Verschillenden van ons hadden valse papieren bij zich, maar wisten er toch doorheen te slippen, dank zij der domheid veler dezer Duitse politiemannen, wier intelligentie omgekeerd evenredig is aan de mate van hun onbeschoftheid en wreedheid."

Ook aan de stations hebben zulke onderzoekingen plaats, die uitmunten door ruwheid, op een wijze, die voor iedereen, die eraan onderworpen moet een geestelijke marteling is.

GEEN PAPIER.

Het papier is nu zo schaars geworden in Nederland, dat voor ieder drukwerk, waarmede meer dan vier en een half pond papier gemoeid is, speciale toestemming moet worden gevraagd.

IN ACTIE.

Geallieerde bommenwerpers hebben het dorp Enarotali in Nederlands Nieuw Guinea aangevallen alsmede Babo. Er ontstonden hevige branden. Ambon werd eveneens hevig aangevallen. Daar werd de marinevliegtuigbasis Halong hevig beschadigd; verschillende vliegtuigen werden vernield en hangars werden in brand gebombardeerd. Verder werden aangevallen Langoer, Tanimbar, Soengh en Kervel Kreek, Adaut, Lingat en Kaap Tawoe.

O JA?

Vroeger plachten de Duitsers in Nederland prachtige platen op te plakken over het tot zinken brengen van Geallieerde schepen. Nu zijn zij daarmede opgehouden......

VERSCHRIKKELIJK BERICHT.

Te Zoetermeer heerst cholera.

MENEER JODEWIN.

Op alle muren en schuttingen van Nederland zijn kleurige platen geplakt met een mannetje erop dat heel grote oren en een dikke duim heeft. Het mannetje heet „Jodewin", een naam die is samengesteld uit Josef (Stalin) Delano (Roosevelt) en Winston (Churchill). Het is een uitvinding van de propaganda die de nazies tegen het in Nederland heersende optimisme over de wereldtoestand voeren; een verpersoonlijking van het gerucht. De tekst verandert telkens en maakt de blijde geruchten belachelijk die dagelijks door Nederland gaan. Jodewin is een goed teken voor de moeite die de nazies doen om de steeds toenemende goede moed in Nederland de kop in te drukken.

JAPAN IN ANGSTIGE AFWACHTING.

Dat de Japanners een Geallieerde invasie van Nederlands Indië verwachten blijkt duidelijk uit een onlangs met kracht ingezette actie onder de Indonesiërs voor dienstneming in het Japanse leger. Naar uit een uitzending van Radio Tokio blijkt heeft deze actie tot nu toe bitter weinig succes :slechts... vier mannen van vrijwilligers worden vermeld.

JAVAANSE „ZEGGINGSCHAP".

Wij hebben onlangs melding gemaakt van het Japanse propagandaplan voor „grotere Indonesische deelneming aan het bestuur over Java" als uitvloeisel van dit plan zullen op 25 en 26 September verkiezingen worden gehouden voor de „Javaanse Centrale Raad." Radio-Tokio deelt mede, dat hiervoor 22.000 Javanen stemgerechtigd zijn verklaard. Daar Java een bevolking van meer dan 50.000.000 zielen heeft, betekent dit dus dat...... één op de 2.300 personen kiesgerechtigd is. Deze 2300 zullen 90 gedelegeerden kiezen en deze 90 zullen op hun beurt 18 leden van de „Centrale Raad" aanwijzen, die in het geheel 43 leden zal tellen; van de resterende 25 leden zullen 23 door de Japanse militaire autoriteiten worden benoemd en 2 zullen worden „aanbevolen" door sultans. Zoals men ziet hebben de Japanners de volstrekte meerderheid stevig in handen! De Raad zal eind October zijn zitting openen.

Verder wordt medegedeeld dat hoge Japanse ambtenaren uit Japan zullen overkomen en door Java zullen reizen om hun „medewerking en steun" bij de verkiezingen te verlenen. Voorlopig blijven de andere eilanden van Nederlands Indië van deze „zegginschap" verstoken.

Verder zullen de Japanners „adviseurs" voor de Raad benoemen; de taal der beraadslagingen zal... Japans zijn, met Maleis als hulptaal". De Volksraad, onder Nederlands bewind, was een heel wat democratischer instelling en daarin hadden alle delen van Nederlands Indië hun vertegenwoordiging.

VRIJWILLIGERS IN SURINAME.

Uit Paramaribo wordt gemeld:

Enige honderden jongemannen hebben geantwoord op de oproep om vrijwilligers door de Koninklijke Nederlandse Marine en 41 van deze zijn na een nauwkeurig onderzoek aangenomen. Inmiddels is een groep vrijwilligers, geboren en geoefend in Suriname, enige dagen geleden als soldaten naar het buitenland vertrokken.

EEN POLITIE-MAN DOODGESCHOTEN.

Op 9 September jl. is de N.S.B.-er Politie-man Ph. H. Bruyn te Schiedam doodgeschoten. Een losprijs van f 10.000 is op het hoofd van den dader gesteld.

ITALIAANSE CONSULATEN IN NEDERLAND GESLOTEN.

In Nederland zijn alle Koninklijke Italiaanse Consulaten gesloten. Italiaanse belangen worden van nu af waargenomen door de splinternieuwe „Fascistische Republikeinse Partij".

SORONG AANGEVALLEN.

Geallieerde bommenwerpers hebben vannacht aanvallen gedaan op Sorong in Nieuw Guinea. Gistermorgen hebben Geallieerde vliegers een station in Nederland aangevallen en drie schepen onder de kust tot zinken gebracht.

TOT HOE LANG?

De voormalige Herman Meyermanslaan te Heemstede heet nu Generaal Seyffardtlaan; het Jozef Israelsplein: Reydonsplein.

EEN BEDREIGING.

Het Nationale Dagblad schrijft dat „gedurende de laatste weken verschrikkelijke woorden plaats hebben, vooral op zwe kameraden bij de politie, die als dolle honden worden neergeschoten op straat en op klaarlichte dag". Het blad schrijft verder :„deze terreur kan alleen door tegen-terreur worden gebroken" „Wij zullen terugslaan". „De kerken zwijgen". „Aan alle geduld komt een einde". „Wij hebben op alle mogelijke manieren getracht de klove tussen ons en het Nederlandse volk te overbruggen".

EEN HELD GEËERD.

De Nederlandse Consul-Generaal te New York heeft het Kruis van Verdienste met gesp uitgereikt aan Conelis Marinus Snelleman, ex-tweede officier van het S.S. Pennland **wegens** uitzonderlijk moedig **gedrag in de buurt** van Kreta, waardoor **meer dan drie**honderd leden der **bemanning konden** worden gered.

HET LOOPT HEN OVER HET HOOFD.

De Scheveningse politieradio deed weer een oproep tot arrestatie van een groep Nederlandse patriotten o.a. werd Anthonie Middelkoop, fietsenhandelaar te Leerdam, genoemd die de aanvoerder moet zijn geweest van de groep die een arrestant uit het politiebureau daar ter plaatse heeft bevrijd. Ook werd om arrestatie verzocht van een aantal mensen die **514 bewijzen van** verlof om Nederland te verlaten Woensdagnacht uit de brandkast van het politiebureau te Vriezeveen hebben weggehaald. En dan wordt verzocht om arrestatie van een man die „fraude" heeft gepleegd ten distributiekantoor van Nieuwpoort. En tenslotte **alle distributiekaarten in Nederland zijn ingetrokken** als gevolg van de enorme diefstallen die de laatste maanden op dit gebied hebben plaatsgevonden, waardoor een chaos is ontstaan, zodat een nieuw distributiesysteem noodzakelijk is.

INDONESIERS GEËERD.

De Nederlandse Consul-Generaal te Sydney, de heer J. B. D. Pennink heeft het Kruis van Verdienste uitgereikt aan drie Indonesische koopvaardijmannen. Hij loofde te dien gelegenheid de wijze waarop alle **Indonesiers op de** Nederlandse koopvaardijvloot zich gedragen.

NA-OORLOGSE GEZONDHEIDSZORG.

Minister Dr. J. van den Tempel heeft te Londen een Commissie geïnstalleerd (een subcommissie van de Commissie van Rhijn voor sociale voorzieningen) die zich op het terrein der na-oorlogse gezondheidszorg zal bewegen in verband met andere sociale voorzieningen. De namen van leden, meestal medici en hygiënisten worden om speciale redenen **niet vermeld**.

Alleen deelt Aneta mede dat Dr. B. Sajet als adviseur aan deze Commissie is toegevoegd.

Curaçao.

HULDIGING SURINAAMSEN PROVICARIUS.

Hedenavond om 20 uur zal de Surinaamse Provicarius, Pater Stephanus M. Kuypers C.ss.R., in het Theater Brion gehuldigd worden.

Wij vernemen, dat er zulk een belangstelling bestaat voor deze gebeurtenis, dat de toegangskaarten binnen een minimum van tijd afgehaald waren bij La Bonanza en de Juwelier Raghunath. Velen moesten derhalve teleurgesteld worden.

Natuurlijk is dit erg jammer, maar men moet rekenen, dat het Theater Brion maar een beperkt aantal zitplaatsen heeft.

Aanstaande Zondag zal echter iedereen gelegenheid hebben om de Plechtige Heilige Mis in de Kerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier bij te wonen.

De Directie van de C.P.I.M. heeft haar medewerking toegezegd in verband met het vervoer naar en van Groot Kwartier. Zondagmorgen om kwart over acht (8.15 uur) zal er van de De Ruyterkade een boot vertrekken naar Negropont. Daar zullen autobussen gereed staan voor de rest van de tocht naar de kerk. Na de kerk wordt op gelijke wijze gezorgd voor het vervoer naar Willemstad: dus met bussen naar Negropont en verder per boot naar de stad. Iedereen is welkom.

PROGRAM DER PATERS UIT SURINAME.

Suriname's Provicarius, de Hoogeerwaarde Pater Stephanus M. Kuypers C.ss.R., en de Zeereerwaarde Pater Wilhelmus Alhbrinck C.ss.R., zullen tijdens hun verblijf in dit Staatsdeel het volgende officiële program afwerken:

1) De dag van heden is voor de Paters vrijgehouden opdat zij enkele particuliere bezoeken konden afleggen.

2) Hedenavond vindt de huldiging van Pater Provicarius plaats in het Theater Brion, waarover elders in dit blad de nodige biezonderheden.

3) Woensdagmorgen zal Pater Alhbrinck een les geven op de A.M.S. Hier is namelijk de nieuwigheid ingevoerd, dat men elke Woensdag een vooraanstaande zal uitnodigen om een lezing te houden en Pater Alhbrinck zal de eerste spreker zijn.

4) In de loop van Woensdag zullen de Paters zich naar het R.K. Zeemanshuis begeven, alwaar zij de R.K. Surinaamse Schutters zullen ontmoeten en spreken.

5) Woensdagavond om 20 uur zal Pater Alhbrinck een lezing houden in de Club van San Mateo voor de R.K. Onderwijzersvereniging Don Bosco.

6) Donderdagavond om 19.30 uur zal Pater Alhbrinck een lezing houden voor de leden van de Mgr. Wulfingh Stichting en de St. Aloysius Kring in het Theater Brion. Buitenstaanders, die de lezing wensen bij te wonen, „kunnen contact zoeken met een lid van een dezer verenigingen, aangezien introductie toegestaan is", aldus deelt men ons mede.

7) Vrijdagmiddag, om 17.30 uur, zullen de Paters het Surinamerskamp te Suffisant bezoeken.

8) Zondagmorgen om 9 uur wordt een Plechtige Heilige Mis opgedragen in de Kerk van Onze Lieve Vrouw van de Berg Carmel te Groot Kwartier. Voor vervoer van Willemstad naar Groot Kwartier en terug wordt zorg gedragen (men leze hierover elders in dit blad).

9) Maandagmiddag vertrekken de beide Paters naar Aruba.

10) Donderdagmiddag d.a.v. keren de Paters van Aruba naar Curaçao terug.

Het program voor Aruba is nog niet bekend. Wat de Paters na terugkeer op Curaçao zullen doen evenmin. Hierover zullen wij nader berichten.

HET BOEK VAN HISS IS UIT.

Uit New York vernemen wij, dat het boek van Hiss „Netherlands America" is verschenen. Men kan het dus dezer dagen verwachten.

BOEK VAN DR. VLEKKE.

De Harvard university Press schrijft ons, dat in October een boek zal verschijnen van Dr. Bernard H. M. Vlekke getiteld: „Nusantara, a History of the East Indian Archipelago".

VERENIGINGSNIEUWS.

Mgr. Wulfingh Stichting en St. Aloysius Kring. Voor deze Verenigingen zal Pater Wilhelmus Alhbrinck C.ss.R. Donderdagavond om half acht (19.30 uur) in het Theater Brion een lezing houden over Suriname.

De lezing wordt zeer interessant. Introductie is toegestaan.

ATTENTIE VAN DE KLM.

De eerste Miami-vlucht van de nationale K.L.M. op 17 Augustus jl. heeft de aandacht getrokken. Dat deze vlugge verbinding tussen Willemstad-Oranjestad-Miami in de plaatselijke pers de aandacht zou trekken sprak vanzelf. Maar ook de grote Noordamerikaanse bladen hebben er de volle aandacht aan besteed. De Knickerbocker heeft al in verschillende nummers achtereen artikelen aan deze vlotte verbinding gewijd. Het laatst ontvangen nummer van 6 September bevat ook weer een artikel, ditmaal met twee foto's: een van Vlieger Hakkenberg van Gaasbeek handenschuddend met autoriteiten na aankomst op het vliegveld te Miami. Daaronder een biezondere KLM-envelop met postzegels en stempels van de eerste vlucht. En hakend naar het bezit van zulk een biezonderheid, die zeker na de oorlog in Nederland zal doen zien, dat men de KLM wel knechten kan maar niet kelen en dat de KLM nog immer vliegt en nieuwe initiatieven neemt, kwam de KLM-directie met zulk een envelop als souvenir voor de pers. Een aardige geste, die wij zeer waarderen en waarvoor wij hartelijk dank zeggen.

THE FELLOWSHIP OF THE BELLOWS.

Men schrijft:

Gedurende de maand Augustus werden door de Raf en de vliegafdelingen der Geallieerden 698 vliegtuigen vernield.

Het hoogst verschuldigde bedrag voor Augustus 1943 is dus *f* 6.98. Van Mei 1941 tot en met Augustus 1943 bedraagt het totaal der vernielde vliegtuigen 11.342.

De „Fellowship of the Bellows" deelt ons verder mede, dat de 17e dezer aan Sir Stafford Cripps, Minister van Vliegtuigproductie, Londen, een bedrag van £ 1.000.— te hebben overgemaakt. Deze is de 8e geldzending met een totaal van £ 9.200.—, welk in 27 maanden gezonden werd aan de Royal Airforce.

Het kleinste eilandje onzer Westindische Antillen, „Saba", met nauwelijks 40 fellows, heeft in betrekkelijk korte tijd bijeengebracht een bedrag van *f* 686,67. Waar een wil is, is er een weg!

BUITENLAND.

(Vervolg van pagina 1).

schijnsel in de Japanse weerstand door de Aleoeten te ontruimen in plaats van te vechten tot den laatsten man."

Hij verklaarde, dat Mountbatten spoedig in Brits Indië zal aankomen met een staf van officieren, volgens Eisenhowers Engels-Noordamerikaans model, welke het hoofdkwartier in New Delhi zal vestigen.

Het fundamentele „feit van Japans situatie was volgens Churchill de vermindering van zijn scheepvaart.

Over de val van Mussolini legde Churchill uit, dat de Britten en Noordamerikanen natuurlijk verlangens uitteken naar een gezag waarmede men zou kunnen onderhandelen, teneinde de onvoorwaardelijke overgave van Italië tot stand te kunnen brengen binnen de korst mogelijke tijd en met de geringste prijs in het bloed van onze soldaten.

De nieuwe Italiaanse Regering begon spoedig haar voelhoorns uit te steken om vrede te sluiten en legde de nadruk op het „dodelijk karakter" van haar moeilijkheden met de bezettende Duitse troepen. Niettemin stonden de Geallieerden op de onvoorwaardelijke overgave. **Italiaanse Gezanten gingen naar Lissabon om te vragen hoe men zich bij de Verenigde Landen kon voegen om tegen de Duitsers te strijden en hoe de wapenstilstand tot stand kon worden gebracht tegen de Duitse oppositie.** Hoewel de Geallieerde vertegenwoordiger voet bij stuk hield ten aanzien van de onvoorwaardelijke overgave beloofde hij „alle mogelijke hulp" aan de Italianen, die tegen de Duitsers zouden vechten.

Churchill onthulde, dat maatregelen getroffen werden om een Noordamerikaanse pantserdivisie te Rome aan land te zetten op dezelfde tijd als de invasie van het vasteland. Dit was echter niet mogelijk, omdat de Duitsers de vliegvelden in handen hadden.

Het was niet mogelijk voor de Italianen om Mussolini uit te leveren vóór de landing, „aangezien dit onze bedoelingen aan den vijand zou bloot geven en de Italianen moeten zich nog voordoen als waren zij bondgenoten van Duitsland".

De Badoglio-Regering trof speciale maatregelen om Mussolini vast te houden, doch rekende niet op een grootscheepse landing van parachutisten op dat ogenblik — te san Grosso. Zij hadden een troef in handen — de wacht van Garabinieri — welke de opdracht had Mussolini dood te schieten indien enige poging gedaan werd om hem te redden, doch zij kwamen hun plicht niet na."

Churchill onthulde, dat de Sovjet-Regering de Italiaanse wapenstilstandsvoorwaarden bestudeerde en Eisenhower machtigde en deze ook namens haar te tekenen. **Churchill zeide, dat het front in de Middellandse Zee het „derde front" is en dat het „tweede front" reeds bestaat en de voornaamste zorg is van den vijand. Het is echter nog niet tot uitvoering gebracht. Die tijd komt."**

JOODSE HULDE VOOR DE KONINGIN.

Het Joodse blad „Aufbau" te New York brengt hulde aan Koningin Wilhelmina, „because the head of the royal house of the Dutch stands for so much that is dear to us, is so inherent a part of what we are fighting for.

The House of Orange has led the forces of liberty, tolerance and freedom for centuries. Its history has never been blotted by that most characteristic of all intolerances — antisemitism, which has disgraced so many other lands.

Today again, the Dutch people, led by their underground at home and by their government and their monarch abroad are carrying on the fight for what has long since become instinct and tradition with them: liberty and tolerance.

As devoted disciples of these principles, and over and above that as Jews to whom Holland and its rulers have often been brightness hope and security in a Europe that was dark, we offer today our best wishes to the House of Orange, and to its present head that she may celebrate her next anniversary at home amidst her people".

KATHEDRAAL VAN MILAAN ONHERSTELBAAR BESCHADIGD.

De beroemde kathedraal van Milaan, is blijkens berichten onherstelbaar verwoest, evenals het Paleis des Aartsbisschops. Zoals men weet heeft de kathedraal van Milaan feitelijk geen toren, maar een ontelbare menigte in hoogte verschillende spitsen, op elk waarvan een beeld staat. De meeste hiervan zijn kapot geslagen; merkwaardig genoeg staat de hoogste met het beeld van O.L. Vrouwe (titularesse van de kathedraal) nog overeind. De ramen zijn stuk geslagen, de gevels zijn zodanig beschadigd, dat er geen herstel meer mogelijk is.

HET BEVERIGDE PLAN.

Z.H.E. Mgr. Thomas Williams, aartsbisschop van Birmingham, heeft Zijn adhaesie betuigd met het Beveridge-plan en de wens uit gesproken, dat het hoe eer hoe liever doorgevoerd wierd. Als de regering het gehele plan niet ineens kan doorvoeren, laat zij dan met een gedeeltelijke doorvoering beginnen, aldus de Aartsbisschop. Laat men aanvangen met gezinsondersteuningen. Het is dwaasheid te zeggen, dat er daar geen geld voor is, zolang wij millioen per dag aan vernielingen uitgeven.

Bekendmaking.

Inspectie der Belastingen.

De Inspecteur der Belastingen maakt bekend, dat door hem is opgemaakt een lijst van kiezers voor leden van de kamer van Koophandel en Nijverheid op het eiland Curacao.

Tegen de lijst die ten zijne bureele ter inzage van belanghebbenden ligt, kunnen tot en met den 28sten September 1943 bezwaren bij hem worden ingebracht.

De Kerkgeschiedenis van Suriname vergeleken met die van Curaçao.

Curaçao werd later ontdekt; een paar jaar later maar; maar evenals Suriname voor de Spanjaarden geen betekenis had en door hen beschouwd werd als een kust voor de wilde vaart, werden ook Curaçao, Aruba en Bonaire, en deze zelfs met name, beschouwd als onnutte eilanden.

Curaçao heeft echter toch het **geluk gehad een Spaanse bezetting** te krijgen, waardoor de Indianen hier in contact kwamen met de bisschopszetel Coro en hebben de Spanjaarden Curaçao niet met heilige namen kunnen overzaaien: St. Annabaai, San Pedro, Santa Maria, Santa Martha etc.

Suriname daarentegen: Wij weten niets van een verspreiding van het katholicisme daar in Suriname door de Spanjaarden, die er trouwens maar een of twee keer geweest zijn. De Engelsen nestelden er zich en later onder Crijnssen de Nederlanders.

Terwille van de handel liet men op Curaçao enkele Capucijnen toe om te zorgen voor het zieleheil van de uit Afrika overgebrachte werkkrachten.

Terwille ook van het geld mochten er priesters in Suriname komen, de Gouverneur Sommelsdijck, liet enkele Franciscanen toe, terwille van zijn katholieken bankier Van Hulk.

Curaçao is veel meer het snijpunt van het zeeverkeer geweest dan Suriname: met dit gevolg, dat het op Curaçao bijna nooit ontbrak aan priesters, die voorbij trokken en die, wachtende op hun boot — in die tijd vaak een quaestie van maanden, ja soms jaren — hun tijd ijverig gebruikten voor de zielen op Curaçao.

Niet zo in Suriname, daar was men bijna een eeuw zonder priesters daar stookten de Nederlanders de Caraïben op om hun medebroeders te verdrijven, die toevallig katholiek waren: zo zijn de Nederlanders daar misschien onwetend, niet verkondigers, maar verdelgers geweest van het Geloof.

Op Curaçao ziet men in de **tweede** helft der 18de eeuw niet veel ijver, doch ruzies van lastige, eigengereide kerkmeesters. Suriname, dat eindelijk weer eens priesters had, was ook te laks en gaf nog niet eens het nodige geld aan die priesters om te leven.

Een Franciscaan Pater Jacobus Schink, die hier op Curaçao zijn best gedaan had voor ons volk, trok in 1810 naar Suriname om daar te helpen. Er waren twee paters Franciscanen op Curaçao, en er was geen enkele geestelijke in Suriname. Dus ging hij er heen. Het Geloof moet toch overal gepreekt worden.

Zeker, het Geloof moet overal gepredikt worden, en ook aan een ieder.

Dat bevel van Christus is natuurlijk in de Katholieke Kerk altijd begrepen, en dus legden de Nederlandse geestelijken die in het begin der vorige eeuw naar Suriname kwamen, zich met kracht erop toe, om alle groepen der bevolking te brengen tot het Geloof. Dat optreden, die ijver voor allen, zou een prikkel geweest zijn voor de protestantse zending daar.

Op Curaçao zag men ook nieuwe Nederlandse geestelijken komen.

En zowel in Suriname als op Curaçao zien we al vóór 1820 een krachtig werken voor zogenaamde emancipatie. Iets, dat men in de geschiedenis der emancipatie wel eens wil vergeten.

Een kracht als Mgr. Niewindt was voor Curaçao, wat de priester Wennekers was voor Suriname.

Gelijk op Curaçao ten slotte het werk te zwaar werd voor de Nederlandse saeculiere geestelijkheid en ze het aan de Dominicanen overdroegen te zorgen voor het heil der zielen hier, zo werd ook door de Nederlandse saeculieren in Suriname het apostolaat **overgedragen aan religieuzen nl. de Paters Redemptoristen.**

De geschiedenis van Curaçao heeft zich wel anders ontwikkeld dan die van Suriname, dat ofschoon groter, veel minder katholieken telt.

Er werken toevallig ook dezelfde Fraters en Zuster-congregatie als hier. Curaçao, altijd enigszins onder de Spaanse cultuur gebleven, biedt te veel verschillen met Suriname dan dat men maar aan het vergelijken kan slaan. Het Geloof is overal en altijd hetzelfde, doch de mensen zijn niet altijd hetzelfde; hier houdt men meer van sport dan elders, daar is men meer voor verenigingsleven te vinden dan hier in dit land, hier werkt men met het patronaatsysteem, daar met andere systemen.

Vergelijken gaat niet altijd op, maar kennismaking is altijd vruchtbaar.

Kapitein Langeveld weer in het land.

„De Nederlanders kunnen geen kwaad doen bij de Amerikanen."

Stram en krijgshaftig als immer is de Kapitein der Mariniers Leendert Langeveld, garnizoenscommandant ter plaatse, dezer dagen teruggekeerd naar ons staatsdeel. Gedurende drie maanden studeerde de Kapitein aan de marine-basis te Quantico in de staat Virginia van de Verenigde Staten. De Kapitein volgde daar in opdracht van het Opperbestuur een speciale hogere stafcursus, waarbij vooral aandacht werd besteed aan de landingsoperaties.

— Hebt u dat dan vroeger niet geleerd? was de onnozele vraag van den verslaggever-niet-militair.

„Natuurlijk", aldus de Kapitein. „Ons werk bestaat uit bijna niets anders, maar de techniek ontwikkelt zich voortdurend en in deze speciale cursus waren de nieuwste technieken, **zoals in de strijd bij de Salomonseilanden en zelfs al bij de invasie van Sicilië toegepast**, verwerkt. Deze technieken waren dus proefondervindelijk bewezen goed te zijn. Ik moet u zeggen, dat het een prachtige studie is geweest en dat ik dankbaar ben aan het Opperbestuur voor deze vererende opdracht haar te moeten volgen. Helaas kan ik u er niet te veel van vertellen, want ik moet er rekening mede houden, dat de vijand wel eens zou kunnen medelezen en dat is nu juist niet de bedoeling van het geen op deze cursus wordt onderwezen. Maar ik kan u verzekeren, dat de studie voor mij persoonlijk van enorme waarde is geweest."

Kapitein Langeveld had de val van Mussolini in zijn studie-oord medegemaakt: de mensen waren dol. Het optimisme was zodanig, dat Roosevelt, voor wien men slechts een steeds groeiende bewondering opvat wanneer men de oorlogsinspanning in de Verenigde Staten gadeslaat, even heeft moeten ingrijpen om te temperen.

Men was vooral blijde, dat het Eisenhower, een Noordamerikaan dus was, onder wien de oorlog zulk een gunstige wending had genomen. De mensen zijn gek op hem.

— Praat men meer over MacArthur of over Eisenhower?

„Dat is moeilijk te zeggen. McArthur heeft zijn roem zeker niet minder verdiend, maar op het ogenblik is de strijd meer geconcentreerd op het Europese krijgstoneel en daarom wordt er over Eisenhower meer gepraat."

Over die oorlogsinspanning kon de Kapitein, die terstond zo vriendelijk was de pers te woord te staan, veel vertellen. De Kapitein is opgetogen: „prachtig" zeide hij bij herhaling. Men ziet aan alles, dat het land in oorlog is en dat iedereen het zijne bijdraagt. Overal zijn vrouwen in dienst. Vlees is gerantsoeneerd, bier is moeilijk te krijgen, maar whiskey gaat goed. De Kapitein had eens een zakschaartje nodig, maar dat bleek niet te koop te zijn. Lekkernijen en andere luxes zijn ook geheel en al verdwenen. De voornaamste reden is niet zozeer het gebrek dan wel de transportmoeilijkheden, omdat alles voor de militairen is.

„De Amerikanen zijn dol op de Nederlanders, de samenwerking kon onmogelijk beter zijn. Zij zijn gastvrij voor ons. Nederlanders kunnen geen kwaad doen en onze Marine staat in waardering bovenaan. Nu nog, na zo lange tijd, praat men over wat onze Marine gedaan heeft bij de verdediging van Indië en de verhalen van „een schip per dag" gaan nog altoos rond."

— Heeft men het ook wel eens over Curaçao?

„Nooit. Alleen wanneer ik zeide van Curaçao te komen, want dan werd er gevraagd waar dat was. Men wist niet of het bij Groenland of in de Stille Oceaan was. Een heel enkele, die in de olie is, heeft nog wel eens van Aruba gehoord, maar ik heb — buiten zeelieden — niemand ontmoet, die zelfs maar bij benadering wist waar of wat Curaçao was.

— Maar de Noordamerikanen hebben hier toch troepen e.d.?

„Gelooft u me, niemand heeft er ooit van gehoord."

Kapitein Langeveld heeft ook verschillende bases in de Verenigde Staten bezocht in verband met zijn studie. Het reizen, voor gewone mensen practisch ondoenlijk vanwege de moeilijkheid passage te krijgen, was voor hem gemakkelijk. Overal had de kapitein voorrangsvergunningen. De oefenterreinen in de Verenigde Staten overtreffen alles, wat ik op dit gebied in mijn leven gezien heb: denk u in een oefenterrein, ik mag niet zeggen waar natuurlijk, **van 36 kilometer in het vierkant**, waar men met kanonnen kan oefenen. De Amerikanen zijn reusachtige mensen en wat zij doen is nog reusachtiger.

Wij vroegen den Garnizoenscommandant nog of hij binnenkort weer zou vertrekken. „Niets van bekend, een goed militair gehoorzaamt wanneer het hem bevolen wordt en natuurlijk heeft men mij deze studie niet zomaar laten maken, doch mij is er werkelijk niets van bekend. Wel heb ik het Garnizoenscommando weer gewoon op mij genomen."

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Di., 21 Sept.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 832.

Shipping & Supplies: 7.30 tot 23 uur tel. 551 en 458; 23 tot 7.30 uur Gruter, 455.

Scheepvaart Afdeling: De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en De Boer, tel. 234.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Het communiqué van Cairo maakt bekend, dat Noordamerikaanse Liberators gisteren een aanval hebben gedaan op Venetië in Italië. Gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce zijn geland op het eiland Cos in de Dodecanesen en opereren thans van deze basis uit. Men heeft steun van de Italiaanse troepen.

— Het Geallieerde communiqué van Noord-Afrika meldt, dat de toestand bij Salerno bevredigend blijft. De activiteit werd beperkt tot patrouilles. De troepen van Kesselring vallen blijkbaar terug onder druk van de 8e en 5e legers. De Geallieerde luchtmacht viel verbindingswegen aan tussen Napels en Rome.

Een groot convooi van vijandelijke motorvoertuigen werd practisch weggevaagd.

50 Olie-tankwagens ten Westen van Potenza werden gebombardeerd en beschoten. Ongeveer 30 van de grote olie-tankwagens werden vernield. Andere werden beschadigd.

De radio van Oslo deelde mede, dat Napels wordt beschoten door de Geallieerde artillerie.

— Het leger van Generaal Rokossovsky bevindt zich reeds binnen 40 kilometer afstands van Kiev.

— Churchill maakte bekend, dat de Noordamerikaanse strijdkrachten zijn geland op Sardinië. Hij zeide, dat deze strijdkrachten aan land kwamen om de 4 Italiaanse divisies bij te staan, welke de Duitsers op Sardinië verdreven. Hieraan voegde hij toe, dat de Fransen zijn geland op Corsica.

Het DNB maakte bekend, dat de Raf in de afgelopen nacht Noord-Duitsland heeft aangevallen.

Mariniers verlaten Curaçao.

De eerste Nederlandse strijdmacht, welke als zodanig Curaçao verlaat om straks actief aan de strijd tegen den vijand deel te nemen, bestaat uit een groep Nederlandse Mariniers, welke een belangrijk aandeel gehad heeft in het vormen en opleiden van de Curaçaose weermacht.

Gisterenmorgen werd op officiele wijze van deze mannen afscheid genomen in het Waterfort, waar een afdeling van elk der hier aanwezige Nederlandse strijdkrachten stond opgesteld onder het algemeen commando van Luitenant ter Zee 2e klasse W. M. Smit.

Talrijke Nederlandse officieren woonden de plechtigheid bij, zomede de Voorzitter der Staten, de Heer John Horris Sprockel, en enkele andere vooraanstaanden.

Om 11 uur weerklonk de tromgeroffel van een erewacht bestaande uit Schutters, welke bij de ingang van het Fort stond opgesteld en even later verscheen Zijne Excellentie de Gouverneur, vergezeld van de hoogste Nederlandse en Noordamerikaanse officieren op Curaçao.

De witte stoet trok ogenblikkelijk op de vertrekkende mariniers af, die onder bevel van den Tweeden Luitenant van de Mariniers Van Allen ter linkerzijde van het fortplein stonden opgesteld.

Hier nam de Gouverneur het woord en sprak ongeveer als volgt:

Mijnheer de Algemeen Militair Commandant,

Leden van allen rang in het Korps Mariniers,

Generaals en Schouten bij Nacht komen niet voor niemendal; dat hebt U goed geraden.

Een van de wenschen, waarmede zij bij mij gekomen zijn, was: de meeste mariniers mede te nemen.

Gij zijt elders noodig. Het is mij uitgelegd en — ik mag U dit wel zeggen — ik heb niet lang geaarzeld, om te zeggen: in orde.

Omdat ik u graag wil missen?

In geenen deele.

Ik kom juist hier om U te danken. In de eerste plaats den kapitein Langeveld, maar met en naast hem al die mariniers van wat rang ook, die hier hebben gediend, die hebben geholpen wat te maken van de Curaçaosche weermacht. Gemakkelijk was dat niet, maar mariniers zoeken geen gemakkelijk werk.

Gij zijt in den letterlijken zin van het woord Jongens van Jan de Witt Nederlands — in elk geval Hollands grootste staatsman — heeft in 1665 het regiment mariniers opgericht op advies van onzen grootsten admiraal, Michiel de Ruyter.

De mariniers hebben het lot van al wat menschelijk is gedeeld: meer malen ontbonden en altijd weer opnieuw opgericht.

Een van de eerste daden van den eersten koning uit het Huis van Oranje was de vorming van het bataljon mariniers in 1818. Sindsdien is het korps blijven bestaan.

Indien het niet legendarisch ware, dan heeft het legendarischen naam verworven in den heldhaftigen strijd, waarmede het in het gemartelde Rotterdam den overweldiger heeft bevochten. Nooit zal Nederland vergeten, wat het Korps Mariniers toen deed en ik vermoed de vijand evenmin.

De meesten van U waren sinds lang hier; sommigen zijn uit Nederland of andere deelen van het Rijk gekomen.

Een groot deel Uwer gaat nu heen. Laat mij U danken namens Curaçao voor Uw werk hier. Laat mij namens Curaçao het beste wenschen aan U zelf, aan de Uwen en Uw Corps.

Misschien zien wij elkaar later, wie weet waar, eens terug. Tot dan: Gods zegen. Houdt den naam van Uw Corps hoog.

En laat ons samen zeggen:

Leve de Koningin, hoezee, hoezee, hoezee.

Na den Gouverneur trad **Schout bij Nacht Theodore Edson Chandler** naar voren om in het kort den mariniers in het Noordamerikaans toe te spreken. Door de afstand konden wij den spreker slecht volgen, doch uit hetgeen wij opvingen kon worden opgemaakt, dat hij grote lof toezwaaide aan de Nederlandse mariniers welke hij hier leerde kennen. Tot slot wenste Schout bij Nacht Chandler den vertrekkenden een „bon voyage" en een prettig verblijf in de Verenigde Staten toe.

Ook **Schout bij Nacht Carel J. Baron van Asbeck** nam het woord en zeide den vertrekkenden het beste te wensen bij hun nieuwe taak. Waarderend sprak de Algemeen Militair Commandant over hetgeen de mariniers hier gedaan hebben.

Ook noemde hij in zijn toespraak de rol, die de Noordamerikaanse mariniers bij de strijd in de Stille Zuidzee reeds gehad hebben. De A. M. C. was er van overtuigd, dat onze jongens ook nog van zich zullen doen horen. Hij wenste hen een goede reis, een prettig verblijf in de Verenigde Staten, veel succes in de strijd en een spoedig behouden terugkeer bij hun familie.

De Gouverneur drukte nu al den vertrekkenden de hand en had voor elk afzonderlijk nog een woord over. Hiermede was de eenvoudige plechtigheid afgelopen en werd Zijner Excellentie uitgeleide gedaan.

Huldigingsavond te Suffisant.

Gisteravond werd als afscheid een feestelijke huldigingsavond aan de vertrekkende mariniers aangeboden door de Curaçaose Schutters in het kamp te Suffisant.

Wij ontvingen.

Lux, Sept. Oct. 1943: in tegenstelling met vrijwel alles is dit blad , dat al 16 bladzijden meer telt dan het 1e nummer precies op tijd gekomen. Zoals bekend staat dit blad onder Redactie van Pater H. M. Hulsman O.P., Frater M. Rigobert, Mevrouw E. B. M. da Costa Gomez-Heiling, Mr. J. J. A. Ellis, Dr. Joh. Hartog, en Mr. H. J. M. Hoogeveen. De prijs is 5 gld. per jaargang of 1 gld. per nummer (St. Thomas-college, tel. 2056; te Oranjestad: Mariaconvent).

„De exoneratie van Mgr. Niewindt" van Dr. W. J. Goslinga is de eerste studie, die een zeer belangrijke aanvulling is op het helaas niet meer te krijgen onbetaalbare documentatiewerk van G. J. M. Dahlhaus omtrent het Leven van Mgr. Niewindt. Bij het verhuizen van de Onderwijs-Inspectie zijn nog weer allerlei dingen terecht gekomen, oude documenten, die opdoken als een soort codex sinaiticus, zij het dan al in de meer prozaïsche omgeving van de Curaçaose Onderwijs-Inspectie. Dr. Goslinga is een goed historicus en hij weet zijn stukken door geestige opmerkingen prettig leesbaar te maken ook. Het gaat over een buiten medeweten van de ouders gedoopt meisje en de exoneratie of ontheffing van Mgr. Niewindt als gevolg hiervan uit de Onderwijscommissie.

Mr. W. Ch. de la Try Ellis schrijft een artikel over **„Het voormalig gemeentebestuur van het eiland Curaçao,** een kortstondige instelling, die slechts van 1828 tot 1832 heeft bestaan, maar waaraan de schrijver in de van hem zo bekende en fraai gestileerde taal — der jongere generatie tot een blijvend voorbeeld — vele interessante zaken weet te verbinden. Mr. de la Try Ellis eindigt met in een slotbeschouwing de wens uit te spreken, dat nog onder de regering van Hare Majesteit Koningin Wilhelmina en het bestuur van Zijne Excellentie Dr. P. A. Kasteel het plaatselijk bestuur van het eiland Curaçao herrijzen zal, zij het van duurzamer aard. Ook hoopt hij, dat de Politieraden van de andere eilanden in een nieuw kleed gestoken, tot een ware vertegenwoordiging omgeschapen de betrokken eilanden tot welvaart en bloei mogen opvoeren, binnen dit staatsdeel en binnen de Staat, het dubbel verband door de Constitutie. Men kon wensen, dat de schrijver meer van deze onderwerpen in dit blad behandelde.

„De openbare eredienst" is een stuk van Dr. Joh. Hartog, waarin de betekenis, waarde en rol van de Liturgie uiteengezet wordt.

Een zeer biezondere bijdrage wordt geleverd door E. [C.J.M.] van de Laarschot, eersten luitenant van het Koninklijke Nederlandse Leger **„Officieren, bezint u op de toekomst"**, een fris geluid. De bekende luitenant-adjudant behandelt het vraagstuk, of de officier aan politiek mag doen en hoe. In verband hiermede komt de roeping des officiers ter sprake en de achterstelling, waaraan de beroepsofficier in Nederland voor de oorlog bloot stond, waardoor zelfs zijn studie in het gedrang kwam. De officier is momenteel meer dan ooit naar voren gekomen en in zekere zin vormt hij een „probleem" (in de goede zin des woords) in de samenleving. Er zal ook in dit opzicht na de oorlog veel moeten veranderen. De Heer van de Laarschot heeft hiertoe op juiste en verantwoorde wijze de richting gewezen.

Pater M. D. Latour O. P., bekend om zijn historische vorsingen, geeft een korte schets over de **Slavenopstand op St. Eustatius in 1848.** Een aardig stuk, waarvan wij hopen, dat het door andere gevolgd zal worden. Iedereen leest graag zulke historische stukjes over zijn eigen land.

In een Nawoord bedankt de Redactie tenslotte voor de ontvangst, die aan het tijdschrift is ten deel gevallen; „het minst door de Beurs, het meest door Neerlandia".

— Voor de aardigheid vermelden wij nog, dat dit Lux niet het eerste blad van die naam op Curaçao is. Blijkens onze gegevens verscheen er in Januari 1922 een weekblad „Lux" „semanario masonico", dus juist van de andere richting.

Het blad stond onder redactie van een afgevallen Venezolaansen priester P. Galaguer, de evenwel later weer terugkeerde tot de Kerk. Het blad bestond slechts 4 maanden, het hield op te verschijnen in April 1922.

Mater Ecclesia, a quarterly review, uitgegeven door het Apostolaat der Liturgie van het Aartsbisdom van Cincinnati, 2500 Thirtieth Street, N. W. Washington, D. C., $ 1 per jaar. Dit blad, dat met de instemming van Aartsbisschop John T. McNicholas O.P. van Cincinnati en ingeleid door den Apostolisch Delegaat verschijnt, is een nieuw driemaandelijks tijdschriftje voor liturgie, ingedeeld naar het Romeins brevier in Pars Verna, Aestiva enz.

Het blad wil niet treden binnen het domein van andere bladen, maar zich vooral bezig houden met practische vraagstukken, vooral wat het liturgisch onderricht aan kinderen aangaat. Het is dus vooral voor onderwijzend personeel bedoeld en voor zover wij hebben kunnen nagaan ook goed opgezet. Zeker zouden Fraters, Zusters en Lekenpersoneel onzer scholen er ook iets van hun gading in vinden, nu door het initiatief van Pater Bührs welhaast ook hier het liturgische zangonderricht hier meer beklemtoond zal gaan worden.

Réflexions sur la Mécanique administrative, par **Francis Hekking,** Editions de la **Maison Française,** New York, 303 blz.

De ambtenarij is voor 's lands administratie van groot belang. Merkt men dit zo niet in andere landen, waar de ambtenarij veelal verloren gaat in de massa van de burgerij, op Curaçao is dit juist het omgekeerde. Maar er is meer administratie. Elk goed geordend bedrijf heeft een administratie nodig. Maar wel bij niemand zal ooit zijn opgekomen om bespiegelingen aan de administratie te gaan wijden. Wel zo bij Francis Hekking, een man met geen Frans klinkende naam, maar die toch een lijvig boekdeel vol bespiegelingen over administratieve dingen in het Frans heeft samengesteld. Het boek is op zichzelf wel aardig, de schrijver zegt al in zijn voorwoord, dat waar de bestuursadministratie corrupt is, zoals volgens hem in Frankrijk het geval was, het land zelf ten ondergang gedoemd is.

De Heer Hekking zegt dan, dat een administratie immer in onpersoonlijke termen wordt omschreven: de Financiën, de Staathuishoudkunde e.d., maar dat het personen zijn, die de administratie voeren. Eerste vereiste is daarom, dat men de menselijke natuur in het oog houde: ten eerste als men wil hebben, dat zij werken en ten tweede als men wil hebben, dat zij met profijt werken. Vervolgens is daar het materiaal, dat niet aan het toeval mag worden overgelaten. In een wereld, die zucht om verandering is dit boekje voor den leek zeker wel aardig.

Openbare Verkooping.

Op Vrijdag, 24 September 1943, desvoormiddags om 10 uur zullen **in het woonhuis Penstraat 34** alhier in het openbaar en volgens plaatselijk gebruik ten overstaan van notaris Mr. A. A. G. Smeets worden verkocht het in vermeld woonhuis aanwezige huisraad.

Daarna zal worden overgegaan tot den openbaren verkoop volgens plaatselijk gebruik ten overstaan van denzelfden notaris van onderstaande onroerende goederen:

a. een stuk grond ongeveer 714 M², gelegen in het stadsdistrict van Curaçao, ten Zuiden van de Penstraat, nader omschreven in rooibrief nummer 173 van 9 October 1939;

b. een stuk grond groot ongeveer 1750 M², met al het daarop gebouwde, gelegen in het stadsdistrict van Curaçao, ten Zuiden van de Penstraat, thans genummerd Penstraat 34 en 34c, alsmede een ongenummerd pand, nader omschreven in rooibrief nummer 174 van 9 October 1939,

De voorwaarden van bovengenoemde verkoopingen liggen van heden af ten kantore van bovengenoemden notaris op de gewone kantooruren ter **inzage.**

Kijkdagen Woensdag 22 en Donderdag 23 September a. s. desnamiddags van 2 tot 5uur.

WERELDNIEUWS

AVONDGEBED VAN DEN PAUS.

In een lezing omtrent de dagindeling van Zijne Heiligheid vertelde een spreker voor Radio-Vaticana, aldus een bericht uit Londen, dat des avonds de huishouding van den Paus samentreedt. Dit zijn dus de monsignori en onmiddellijke assistenten van den Heiligen Vader. Tezamen met den Paus wordt een rozenhoedje gebeden, gevolgd door de Litanie van O.L. Vrouwe, de psalm De Profundis en de oratie of Collecte van de Mis van de dag.

PRIESTERGEBREK SALVADOR.

Uit San Salvador wordt gemeld, dat ook daar het priestergebrek in de naaste toekomst zal gaan nijpen. In totaal zijn er slechts 192 priesters, wereldsheren en regulieren tezamen, in het gehele land. **Dit betekent ongeveer 1 priester voor elke 8500 katholieken.** De situatie wordt steeds slechter, aangezien er onder de wereldsheren meer sterven dan erbij komen. In feite zijn er in de dertig jaren van 1910 tot 1940 in totaal 95 priesters overleden, terwijl er slechts 56 nieuwe gewijd werden, dus een teruggang van 39 in 30 jaren. De moeilijkheden worden nog groter daar de wetten van San Salvador het binnenkomen van buitenlandse priesters belemmeren (San Salvador, ncwc,).

„TWEE JAAR GELEDEN".

September 1941.

20. Duitse vliegers bombarderen Odessa en Moskou.

Britse vliegers bombaderen Stettin.

In Parijs worden 12 Franse gijzelaars doodgeschoten als weerwraak voor aanvallen op Duitse soldaten.

In Nederland bepaalt een decreet, dat alle Joden gebannen zijn uit alle openbare parken en dierentuinen, restaurants, eethuizen, slaapwagens en eetwagens, theaters, cabarets, bioscopen, sportparken, concerten leeszalen enz.

21. De Russen ontruimen Kiev.

Het aantal Croaten, dat nu in Duitsland werkt, bedraagt meer dan 50.000. Het totaal aantal burgerlijke vreemdelingen, dat nu in Duitsland werkt, is dicht bij de 2.000.000. Hierin zijn niet begrepen de Russische gevangenen, wier aantal ook op 2.000.0000 geschat wordt.

22. Een Italiaanse duikboot dringt de haven van Gibraltar binnen en brengt 3 schepen met oorlogsmateriaal geladen tot zinken. Britse duikboten brengen 2 Italiaanse troepentransportschepen tot zinken.

23. In de Verenigde Staten van Noord-Amerika wordt het slagschip „Massachusetts" te water gelaten,

24. De Duitsers bereiken de voorsteden van Leningrad.

De afgevaardigden van de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Engeland bereiken Moskou voor de Driemogendheden-conferentie.

25. In Londen sluiten Rusland en de Vrije Fransen een politiek en militair verbond.

In Noorwegen zijn de fabrieken druk bezig met het maken van ski's en vervoerbare houten barakken voor de Duitsers in Rusland.

BEKENDMAKING.

Wijziging en Aanvulling der lijst van maximumprijzen, volgens Beschikking No. 4357 ddo. 18 September 1943.

Voor den Kleinhandel:

Bier Amerikaansch

Ehret	per flesch, bij verkoop door vergunninghouders	f. 0.70
	per flesch, bij andere verkoop dan hiervoor genoemd	„ 0 60

Voor den Groothandel:

Bier Amerikaansch

Ehret	per doos van 24 fleschen	f. 12 –

Het Hoofd van het Bureau voor Sociale- en Economische Zaken!